

YLÄ-SAVON SOTEN ALUEEN VANHUSNEUVOSTOJEN JA IKÄIHMISTEN NEUVOSTON PUHEENJOHTAJISTON YHTEISPALAVERI

Aika: Maanantaina 28.9.2015 klo 13.00 – 15.17

Paikka: Iisalmen kaupunki/kaupungintalo kokoushuone 2
(2.kerros), Pohjolankatu 14

Läsnä (läsnäololista, liite 1)

1 § Kokouksen avaaminen ja läsnäolijoiden toteaminen

Puheenjohtaja Veijo Matkaniemi avasi kokouksen ja toivotti läsnäolijat tervetulleeksi. Todettiin läsnäolijat.

2§ Muutos esityslistaan

Puheenjohtaja Veijo Matkaniemi tiedotti, että kokouksen esityslistaan tulee lisäys. Iisalmen vammaisneuvoston puheenjohtaja Osmo Turkki on kutsuttu klo 14.30 kokoukseen. Asiana on vammaisneuvoston toiminnan käynnistäminen Sonkajärvellä.

3§ Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä/ Hyvinvointiote ja liikkuvat palvelut/ Hanna-Maija Huovinen

Hanna-Maija Huovisen esitys (liite 2).

Esityksen jälkeen keskusteltiin ikäihmisten sähköisestä asioinnista, johon asiakkaille toivottiin lisää koulutusta ja ohjausta. Todettiin, että esim. sähköinen ajanvaraus laboratorioon tuottaa vaikeuksia, kun ei löydä nettisivuja mistä aika varataan. Ehdotettiin, että olisiko mahdollista saada Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän nettiin pääsivulle linkki, josta pääsee kirjautumaan laboratoriopalvelujen ajanvaraukseen? Välitetään toive Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän viestintäsihteerille.

Hanna-Maija Huovinen kertoi Hyvinvointiote ja liikkuvat palvelut, infopisteistä kaupoissa (City-market), joihin asiakkaiden on helppo ja matalla kynnyksellä tulla kysymään asioita. Pöytien sijoittelussa kaupoissa huomioidaan tietosuoja asiat. Hyvinvointiote ja liikkuvat palvelut on myös ollut mukana messuilla. Keskusteltiin, käykö messuilla ikäihmisille ja olisiko muita paikkoja, joissa voidaan tiedottaa ikäihmisille suunnatuista palveluista. Tuotiin esille, että eläkeläis- ja vammaisjärjestöjen kautta saataisiin tietoja välitettyä ikäihmisille. Kiuruvedellä infopiste on kirjastossa vanhusten viikolla. Keskustelussa nousi ylös myös asiakasnäkökulma, joka helposti unohdetaan viranomastoiminnassa. Keskusteltiin

myös siitä, että miten integroidutaan viranomaisten, yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Esille nousi myös se, miten tavoitetaan ne asiakkaat, jotka eivät toimi minkään järjestön piirissä vaan jäävät tiedotuksen ulkopuolelle. Hyvinvointiotteen ja liikkuvan palvelun infopisteissä kerätään palautetietona kävijöiden ikäluokka, montako kävijää ja esille nousseet kysymykset.

Hanna-Maija Huovinen ehdotti, että otettaisiin käyttöön omahoitopiste, johon palkattaisiin kesätyöntekijä ohjaamaan ikäihmisiä tietokoneen käytössä. Hanna-Maija Huovinen kysyy Savonia amk:lta löytyykö opiskelijoita, jotka projektityönä voivat esim. 3 pv:nä viikossa olla ohjaamassa ikäihmisiä tietokoneen käytössä.

Ikäihmisten hammashoitoon pääsystä keskusteltiin ja mistä voi tilata ajan hammashoitoon. Hammashoidon tiedot löytyvät Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän nettisivuilta, kohdasta suun terveydenhoito. Hanna-Maija Huovinen kertoi, että hammashoidossa on käytössä takaisinsoittojärjestelmä. Todettiin, että nykyinen hammashoitoon liittyvä sanasto on myös ikäihmisille vaikea ja ei ymmärretä mitä tarkoittaa esim. suuhygienisti.

Kelan ylläpitämään kantapalveluun tarvitaan kirjautuessa tietosuojasystä johtuen mobiilivarmenne. Varmenteena voi olla pankkitunnukset tai muu sähköinen henkilövarmenne, kuten sirullinen henkilökortti.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän organisaatiosta pyydettiin enemmän tietoja. Sihteeri lupasi välittää organisaatiokaavion pöytäkirjan liitteenä (liite 3).

4§ Ikäihmisten palveluopas Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän kunnissa

Iisalmessa Savonia amk:n opiskelijaryhmä päivittää syksyn 2015 aikana palveluoppaan. Palveluopas tulee jakoon osittain paperisena ja osittain sähköisenä versiona. Kiuruvedellä palveluopasta on aloitettu tehdä, mutta sen tekeminen on jäänyt opiskelijoilta kesken. Sonkajärvellä on käytössä opiskelijoiden tekemä palveluopas. Vieremällä on myös käytössä v. 2015 päivitetty palveluopas.

Keskustelua herätti se, että voisiko Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän alueella olla vain yksi ikäihmisten palveluopas ja miten sen päivittäminen tapahtuisi, koska tiedot voi muuttua nopeasti. Todettiin, että sote muutoksesta johtuen organisaation muuttuessa oppaiden päivittäminen tulee ajankohtaiseksi myöhemmin.

5§ Vieraiden puheenvuoroista nousseet asiat

Keskusteltiin ikäihmisten kaatumisesta kotona ja liikenteessä ja voidaan kaatumisharjoituksilla ennaltaehkäistä kaatumisen aiheuttamia tapaturmia. Hanna-Maija Huovinen jakoi kokouksessa läsnä olleille esitteet:

- Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä/ eTerveyspalvelu (viestipalvelu, ajanvaraus, lomakkeet ja tekstiviestit),
- Lujita luitasi kalsiumilla ja kuntoilulla/ Suomen Luustoliitto Ry
- Pysytään pystyssä/Alueellinen kaatumisten ehkäisyverkosto – AKE 2014.

Lisää esitteitä saa Iisalmen terveyskeskuksen omahoitopisteestä sekä hyvinvointiotteen info-pisteistä.

Keskusteltiin myös SOTE-järjestelmästä. Todettiin, että samat henkilöt ovat usein edustettuna eri lautakunnissa, hallituksessa ja valtuustossa. Mietittiin voidaanko järjestelmää jotenkin uudistaa? Sote-uudistus tulee mahdollisesti voimaan 2-3 vuoden sisällä ja ei vielä tiedetä, mitä muutoksia se aiheuttaa palveluihin.

Toivottiin, että vanhusneuvostojen ja ikäihmisten neuvoston puheenjohtajien ja sihteerien puhelinnumerot tulisivat myös puhelinluetteloon ja tiedoksi puhelinvaihteisiin.

Markku Suokonautio tiedotti, että Sonkajärven vanhusten viikon juhlaan ma 5.10.2015 seurakuntatalolle, tulee puhumaan Hanna Kaisa Heikkinen. Osa puheesta on Savon murteella.

6§ Muut asiat / seniorisalkku

Seniorisalkku on koottu teknisistä apuvälineistä, jotka helpottavat ja tuovat turvallisuutta ikäihmisen ja omaisen elämää. Tällaisia apuvälineitä ovat esim. lamput, hälytyslaitteet ja gps-rannekkeet. Seniorisalkusta saa lisätietoa Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä nettisivuilta kohdasta ikäihmiset. Lisätietoja antaa myös tarvittaessa Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä OHJURI puh. 040 712 1190 (liitteet 4-5).

7§ Vammaisneuvosto perustaminen Sonkajärvi / Osmo Turkki

Osmo Turkin alustuksessa esille nousi asiakaslähtöisyys palveluja haettaessa ja myönnettäessä. Asiakas tietää mitä palveluja tarvitsee ja häntä tulisi kuulla palveluja myönnettäessä. Usein käy niin, että ympärillä olevat ovat tietävinään enemmän, kuin palveluja tarvitseva asiakas. Palvelujen myöntämistilanteessa on mukana asiakkaan lisäksi

omainen ja viranhaltija. Viranhaltija ei saa säästöjä ajatellessaan unohtaa, mitä asiakas tarvitsee vaan tulee ajatella asiakaslähtöisesti ja räätälöidä yksilöllisesti palvelut asiakkaalle. Asiakkaan ääni tulee tulla kuulluksi yksilösuojaa vaarantamatta.

Pidettiin tärkeänä, että neuvostot tulisi pitää peruskunnissa eikä niitä liitetä koko soten aluetta koskeviksi. Peruskunnissa ollaan lähellä asiakasta ja siellä tunnetaan ja tiedetään asiakaan tilanne ja palveluntarve parhaiten. Vammaisryhmät ja asiakasmäärät ovat erilaisia paikkakunnittain ja ne huomioidaan neuvostoja perustettaessa.

Esiteltiin miten vammaisneuvostot ja vanhusten neuvostot/ikäihmisten neuvostot toimivat Iisalmissa, Kiuruvedellä, Vieremällä ja Sonkajärvellä. Iisalmissa ja Kiuruvedellä toimii erikseen vammaisneuvosto ja vanhusneuvostot/ ikäihmisten neuvosto. Vieremällä toimii yhdistetty vanhus- ja vammaisneuvosto. Sonkajärvellä toimii vain vanhusneuvosto.

Markku Suokonautio pyysi kommentteja, miten olisi parasta käynnistää vammaisneuvoston toiminta Sonkajärvellä. Ehdotettiin, että Sonkajärvellä tulisi miettiä onko tarvetta pitää vammaisneuvosto ja vanhusneuvosto erillisinä, vai voiko ne toimia yhtenä neuvostona molempien asioiden ajaen. Ongelmana koettiin se, että vammaisneuvosto noudattaa vammaispalvelulakia ja on yksiselitteisempi, kuin vanhuspalvelulakia noudattava vanhusneuvosto/ikäihmisten neuvosto. Vanhusneuvostot/ikäihmisten neuvosto toimii vain äänitorvena viranomaisiin nähden. Sonkajärvellä on tehtävä vammaispalvelulle toimintasuunnitelma, joka on vietävä kunnanhallitukselle. Tästä asia lähtee etenemään eteenpäin. Lisäksi todettiin, että vanhusneuvosto on valtakunnallinen nimitys ja sitä tulisi käyttää.

Osmo Turkin puheenvuorosta nousi myös esille asia, että vammaisille ja invalideille varatut parkkipaikat ja paikat esim. Iisalmen kulttuurikeskuksessa pidettäisiin varattuna inva-paikkoina, eikä niitä otettaisi muuhun käyttöön. Inva-parkkiruutujen koko tulee olla myös riittävän iso, että pyörätuolilla pääsee autoon ja autosta pois. On muistettava, että paikalliset pienetkin asiat voivat merkitä vammaiselle paljon ja esteettömyys kiinteistöpuolella helpottaa vammaisen liikkumista.

8§ Seuraava kokouspäivä ja käsiteltävät asiat

Kokouksen pitovuorossa on Kiuruvesi. Seuraava kokous päätettiin pitää ma 11.4.2016 klo 13.00. Käsiteltäviä asioita:

- Soten tilanne
- Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä / peruskuntien talousarviot 2016, vaikutus ikäihmisten palveluihin / leikkaukset ja palvelujen saavuus.

9§ Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.17.

Veijo Matkaniemi
puheenjohtaja

Sirpa Väisänen
sihteeri

JAKELU

läsnäolijat
vanhusneuvostojen/ikäihmistenneuvoston jäsenet
Iisalmen kaupunki
Kiuruveden kaupunki
Sonkajärven kunta
Vieremän kunta
Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä / viestintä sihteeri
Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä/ suun terveydenhoito
Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä kirjaamo

Ylä-Savon Sote Kuntayhtymän terveyden edistämisen toimintasuunnitelma 2016

Sisällysluettelo

1. Terveyden edistäminen	2
2. Terveyden edistäminen tavoitteet	2
3. Terveyden edistämisen toiminta suunnitelma Ylä-Savon SOTE kuntayhtymässä 2016.....	2
4. Hyvinvointi otteen jalkautuva työn toiminta periaatteet	3
4.1 Hyvinvointi otteen jalkautuva työn malli.....	3
4.2 Messut ja tapahtumat.....	4
4.3 Hyvinvointiotteen Yhteistyö kumppanit kolmannelta sektorilta.....	4
3. Omahoitopisteet terveyskeskuksissa.....	4
5. Omahoitopisteet terveyskeskuksissa.....	4

1. Terveyden edistäminen

Terveyttä ei voida edistää pelkästään terveydenhuollon keinoin, vaan siihen tarvitaan yhteiskunnan kaikkia sektoreita. Terveysnäkökohdat on otettava huomioon kaikessa yhteiskunnallisessa päätöksenteossa ja kaikissa politiikoissa.

Terveyden edistäminen on arvoihin perustuvaa tavoitteellista toimintaa ihmisten terveyden ja hyvinvoinnin aikaansaamiseksi ja sairauksien ehkäisemiseksi.

Kuntalaiset voivat itse edistää terveyttään muun muassa liikkumalla ja syömällä terveellisesti sekä lopettamalla tupakoinnin, mutta he tarvitsevat tietoa ja tukea päätöksensä perustaksi.

2. Terveyden edistäminen tavoitteet

Tavoitteena on väestön terveyden ja toimintakyvyn lisääminen, kansantautien, tapaturmien ja muiden terveysongelmien vähentäminen, ennen aikaisten kuolemien vähentäminen ja väestöryhmien välisten terveyserojen vähentäminen.

3. Terveyden edistämisen toiminta suunnitelma Ylä-Savon SOTE kuntayhtymässä 2016

Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen on yhdistetty Hyvinvointi Ote-hankkeessa luotuun jalkautettuun toimintamalliin

Terveyden edistämisen yhdyshenkilö koordinoi vuosikellon mukaan toteutettavia jokaiseen jäsenkuntaan jalkautuvia terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tietoiskuja (marketeissa, kirjastoissa, messuilla ja kesätapahtumissa)

Työryhmässä valmistellaan vuosittain toimintasuunnitelma: huomioidaan kuntayhtymän eri toimijat (terveysneuvonta, vastaanotto, suun terveydenhuolto, mielenterveys- ja päihde, ikäihmiset) ja kansalliset teemaviikot. Tämän vuoden erityinen teema tapaturmien ehkäisy

Seudullinen koordinaatio, mutta kunnittain mukana omat lähityöntekijät

Toimintamallia kehitetään edelleen, toimintaan otetaan mukaan myös jäsenkunnat ja järjestöt.

4. Hyvinvointi otteen jalkautuva työn toiminta periaatteet

Hyvinvointi Ote toimii Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän alueella seudullisesti liikkuvana hyvinvointipalveluna kuntakeskuksissa ja tarjoaa matalankynnyksen, asiakkaiden omaehtoista hyvinvointia ja terveyttä edistävää julkista hyvinvointipalvelua sekä edistää monialaista yhteistyötä eri toimijoiden kanssa.

- On **ennaltaehkäisevää** toimintaa
- Ohjausta, neuvontaa ja kannustamista itsehoitoon
- Ohjausta käyttämään sähköisiä asiakaslähtöisiä terveyspalveluita omahoidon tukena → tiedonhankinnan ohjaus
- Sähköisen asioinnin tukeminen (Kanta, sähköinen resepti, asiointitili)
- Neuvontaa terveystestien tekemiseen
- Pienimuotoisia terveystmittauksia esim. verensokeri
- Annetaan tietoa sosiaali- ja terveyspalveluista sekä oman organisaation palveluista
- Ilman ajanvarausta
- Mahdollisuus nimettömään asiointiin
- Maksutonta hyvinvointi palvelua

4.1 Hyvinvointi otteen jalkautuva työn malli

Jokaisessa kunnassa vastuu toiminnasta on perustyöntekijällä, joka on koulutukseltaan sairaanhoitaja tai terveydenhoitaja. Lisämessä perustyöntekijänä vuorokuukausin on työntekijä ajanvarausvastaanotolta tai terveysneuvonnasta. Perustyöntekijän työparina on työntekijä jos-takin muusta työyksiköstä esimerkiksi kotona asumisen tuesta, kuntoutuspalvelusta, suun terveydenhuollosta. Mukana voi olla myös muistikoordinaattori, seksuaaliterapeutti tai joku muu asiantuntija. Lisäksi toimintamallissa mukana on kolmannen sektorin toimijoita ja yhdistyksiä. Myös sosiaali- ja terveysalan opiskelijat osallistuvat toimintaan lähinnä projektiohotoihin liittyen.

Toimintamalli toimii vuoroviikoin Prismassa ja Citymarketissa, aamupäivänä kahden tunnin ajan ja vuorokerron kaksi tuntia iltapäivällä. Ympäristökunnissa toiminta toteutuu kerran kuukaudessa aamupäivisin kahden tunnin ajan.

Organisaation jäädessä pois osatoteuttajana hankkeesta lokakuun lopussa, hanketyöntekijän perustyönkuvaan jää toiminnan koordinointi. Hän koordinoi tätä toimintamallia vuosikellon mukaisesti. Hän myös kehittää toimintamallia yhdessä toimintaa juurruttamaan alkaneiden työntekijöiden sekä asiakkaiden kanssa.

Toimintaa markkinoidaan viikoittain paikallislehdissä, organisaation sekä kuntien verkkosivuilla ja Facebook sivulla. Yhteistyökumppanit tiedottavat toiminnasta myös omilla verkkosivuilla. Hyvin-

vointi Otteesta tehtiin lehtijuttu lokakuussa Iisalmen Sanomille. Henkilökunnalle suunnatussa lehdessä on ollut syksyllä juttu toiminnasta.

4.2 Messut ja tapahtumat

Olemme mukana seudullisesti eri kylätapahtumissa.

Iisalmi: Kevät- ja talvi messut

Kiuruvesi: Viljo messut.

Sukevalla: Sukeva Original kylätapahtuma.

Sonkajärvi: Eukonkanto kylätapahtuma.

Vieremä: Kylätapahtuma

4.3 Hyvinvointiotteen Yhteistyö kumppanit kolmannelta sektorilta

OHJURIN
Yhteistyö kumppaneita ovat Ohjaamon työntekijät, Marttat, Pohjois-Savon Syöpäyhdistys, Pohjois-Savon Ensi- ja turvakoti liitto, Mannerheimin lastensuojeluliitto.

5. Omahoitopisteet terveyskeskuksissa

Mahdollista itse mitata paino, verenpaine ja ottaa esitteitä mukaan.